

יחי המלך

קונטרס שבועי בענייני גאולה ומשיח

משיחות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א מליובאוויטש

גליון א' תסג

ערב שבת קודש פ' שלח | באה"ק: קרח,

מבה"ח תמוז ה'תשפ"ב

יוצא לאור על-ידי

תלמידי ה'קבוצה', "חיילי בית דוד" - בית משיח 770

במסגרת אגודת חסידי חבי"ד באה"ק, תחת נשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א

ע"ב שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א ומאה ועשרים שנה להולדתו

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

מוקדש

לכ"ק אדמו"ר שליט"א

מלך המשיח

מהרה יגלה אכ"ר

לעילוי נשמת

אשת חיל יראת ה' הצנועה והחסודה

מגזע צדיקים גאונים וקדושים

מרת לאה מרים ע"ה

בת הרב יעקב יוסף ע"ה שיק

הידינגספלד

לביאת המשיח ציפתה והידרה במצוות בשמחה

אש תמיד האלוקי עוררה באזרח ובגר במתינותה

התקשרה בתמימות לכ"ק אדמו"ר נשיא דורנו מה"מ

מסרה עצמה להוראותיו ובטהרת בנות ישראל עסקה

רוח הבריות נוחה הימנה ומשיעוריה והשפעתה

יגעה וגידלה משפחתה ויתומה וביתה פתחה לרווחה

במצעים והמעיינות הפיצה בערי השדה ובסביבתה

העמידה דור ישרים יבורך שלוחי וחסידי חב"ד ליובאוויטש

נפטרה בשם טוב אור ליום שלישי

לסדר ראשית עריסותיכם חלה תרימו

כ"א סיון ה'תשפ"א

ת. נ. צ. ב. ה.

(מנוסח המצבה)

*

נדפס ע"י משפחתה שיחיו

נדפס לעילוי נשמת

ר' אפרים יונה ב"ר אורי אהרן יואל ז"ל זיסק

ולע"נ מרת ח' רחל בת ר' פנחס זליג ז"ל

ולע"נ ר' מאיר ב"ר צבי ע"ה ולע"נ ר' פנחס זליג ב"ר יצחק ע"ה

ו"הקיצו ורגנו שוכני עפר" והם בתוכם, ולזכות כל משפחותיהם שיחיו – לשפע ברכות עד בלי די

הוא הוא מציאות המשלח

בקשר עם פ' שלח והמבואר במדור ה"דבר מלכות" ו"זמן הגאולה" שבגליון זה, הבאנו צילום נדיר (מוקטן) מהגהת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שליט"א על קטע משיחת ש"פ תולדות, מבה"ח וער"ח כסלו ה'תשד"מ (נדפסה בלקו"ש חכ"ה ע' 344 ואילך, ובלה"ק ב'התועדויות' תשד"מ ח"ג ע' 520 ואילך)

להלן פענוח הצילום שלפנינו (הכתי"ק בא בהדגשה):

הדרגא הרביעית (הכי נעלית) שבשליחות: לא זו בלבד שמציאותו של השליח היא כמותו דהמשלח (עד כמותו ממש), אלא הוא מציאות המשלח עצמו. ע"ד המדובר כמ"פ אודות פירוש הרשב"א בענין "מה שקנה עבד קנה רבו" – שאין הכוונה שמתחילה קונה העבד ואח"כ קונה רבו ממנו, אלא מלכתחילה קונה רבו, מכיון שהעבד אינו מציאות לעצמו, כי כל מציאותו אינה אלא מציאות רבו. ולכן, כאשר העבד מקבל לידו דבר מסויים – מיד קנה רבו.

אמנם, דרושה זהירות שהשליח לא ישנה משליחותו (בהתאם לרצון המשלח), כי כאשר משנה משליחותו – בטלה מציאותו בתור שליח ("ער ווערט אויס שליח"), ופשיטא – ביטול מציאותו בתור מציאות המשלח.

אבל לאידך – כאשר ממלא את שליחותו כפי רצון המשלח, יש לו את כל התוקף ד"שליח", שלוחו של אדם כמותו ממש, עד לדרגא ה' שבשליחות, כנ"ל. ובמילא, בכחו למנות עוד שליח (שליח עושה שליח וכו') כדי למלא את התפקיד והשליחות דהפצת היהדות והמעיינות חוצה.

ב. לכאורה, יכולה להתעורר שאלה אצל השליח:

כיצד יכול להיות בטוח שיצליח לכוון (בדיוק) לרצון המשלח, שלא לשנות מזה וכו' – הרי אינו אלא בשר ודם, נשמה המלובשת בגוף גשמי, "הנדמה בחומריותו לגופי אומות העולם!?"

והמענה לזה – בפשטות:

מכיון ש"איני מבקש כו' אלא לפי כחן", הרי בודאי ניתנו כל הכחות הדרושים למילוי השליחות בשלימותה, ומה שטוען שהוא נשמה בגוף – הרי אדרבה: למלא שליחות זו לא בחר המשלח ב"מלאך", כי אם ביהודי כשר שהוא נשמה בגוף דוקא, וא"כ, בודאי דאג מראש להבטיח שיהיו לו (כפי שהוא נשמה בגוף) כל הכחות הדרושים למילוי שליחות זו, לכוון לרצון המשלח בשלימותו ובמילואו, "כדבעי לי' למיעבד", ובאופן של הרחבה.

ובנוגע לספקו הנ"ל – יתנהג באופן ד"תמים תהי' עם ה' אלקיך": עליו למלא את תפקידו בשליחותו, תוך כדי התגברות על פיתויי היצר, ופשיטא – התגברות על מניעות ועיכובים שמבחוץ, ואז מובטח לו שיכוון לרצון המשלח.

טעותם של המרגלים

יהודי יכול לטעון, היות וכל ימיו הוא מתנהג ע"פ שולחן-ערוך, עד ששכלו נהי' שכל ע"פ תורה, ואפילו רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הם ע"פ תורה – מדוע שלא יוכל לערב את שכלו כאשר בא לקיים את רצון העליון, הרי שכלו הוא שכל דקדושה? ● ע"כ ישנה ההוראה מהמרגלים: אע"פ שהם היו נשיאים, קרואי מועד אנשי שם, כיון שערכו את שכלם הם (אפי' דקדושה), יצא מזה אח"כ חטא המרגלים! ● משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשכ"ו – בלתי מוגה

תרגום חפשי ללשון הקודש – בעריכת מערכת "יחי המלך"*

א. בפרשתנו מדובר אודות המרגלים, וכמדובר כמה פעמים¹ התמיהה שבה:

משה ה' רועה ישראל, וא"כ הרי הכיר את מצבו של כל אחד מבני ישראל, וכמובא במדרש² עה"פ "ומשה ה' רועה את צאן יתרו"³, שהוא לא הסתפק בהשגחה כללית על מזונם של הצאן, אלא דאג שהזקנה תקבל את המזון המתאים לה והצעירה את מזונה וכו', והתמסר ("יזך אריינגעלייגט") לדעת את טבעו של כל כבש.

(* חלקים משיחה זו הוגהו ע"י כ"ק אד"ש מה"מ ונדפסו בלקו"ש ח"ח ע' 82 ואילך. מכיון שבלקו"ש שם הובאו רק חלקים קטנים וקצרים מההנחה על-כן הבאנו בזאת את השיחה כפי שנדפסה ב"שיחות קודש" תשכ"ז 481 ואילך – הנחה פרטית, בלתי מוגה – ובשוה"ג הבאנו מס' הערות או קטעים מלקו"ש שם, ובסופם צויין מהיכן נלקטו. המו"ל.

(1) ראה לקו"ש ח"ג ע' 92 ואילך. ח"ג ע' 78 ואילך.
(2) ראה שמו"ר פ"ב, ב תיאור הבא בנוגע לדוד (ובנוגע למשה – פרט אחר). וראה סה"מ תשי"א (כ"ק אדמו"ר מוהרי"צ) ע' 183, שמקשר זה גם למשה.

(3) שמות ג, א.

ואם כך ה' הדבר אצל צאן יתרו וקודם מ"ת, עאכ"כ אצל בני ישראל לאחר מ"ת, שבודאי משה חדר בהם וידע את תכונות הנפש של כל יהודי.

ועאכ"כ לאחר ששמה לקח את בני ישראל "על אחריותו" למדבר, ששם היו "נחש שרף ועקרב"⁴ בגשמיות וברוחניות, שזוהי קליפה איומה ונוראה ("א מורא'דיקע"), ובאם לקחם על אחריותו בודאי הכיר את כל אחד.

ובפרט שמתחלת הולדו ה' רועה (בתכונותיו)⁵, וא"כ הרי זה גם מצד הטבע וגם מצד העבודה, וא"כ בודאי הכיר את כל בני ישראל.

עאכ"כ שידע את מצבם של הנשיאים, אשר היו קרואי מועד אנשי שם⁶, ועשרות אלפים מבני ישראל היו כפופים למרותם,

(4) עקב ח, טו.

(5) ראה שמו"ר שם, ד.

(6) כ"ה בהנחה. ובפרשתנו יג, ג: כולם אנשים ראשי בני ישראל המה. ובפרש"י: אותה שעה כשרים היו. וראה הנסמן בהערה 8.

ובודאי שמשה הכירם – ואם-כן כשבחרם לשליחות זו היו ראויים לכך, וכיצד קרה שנכשלו?

ובפרט כשמדובר על הכניסה לארץ ישראל, שאלמלא זכו הי' כבר ה"תבאמו ותטעמו"⁷, שהכניסה לא"י היתה אז באופן ד"תטעמו", גאולה שאין אחרי' גלות (אלא שהמאורעות שלאחרי-זה גרמו שלא כך יהי') – אזי כאשר מדובר אודות ענין כה נעלה, בודאי שמשה דקדק.

והשאלה מתחזקת: הקב"ה אמר למשה "שלח לך – לדעתך"⁸, שכל השליחות היא על אחריותו של משה, והרי אפי' אדם פשוט כאשר שומע מהקב"ה שזה על האחריות שלו – יזדעזע וידקדק שהכל יהי' כדבעי, וכל-שכן כשמדובר אודות משה, רועה ישראל, בודאי שהוצרך לדקדק.

ויתירה מזו: הרי מדתו של משה היא מדת האמת⁹, ואמיתית ענין האמת הוא שכל פרט ונקודה הם אמת בלי שום ספק וספק ספיקא, ואפי' לא מאה ספקות, ואם-כן בודאי משה דקדק שזה יהי' כדבעי, וכיצד יצא מזה אח"כ חטא?

ובאותיות פשוטות: רש"י אומר על המרגלים ש"באותה שעה כשרים היו"¹⁰ וצדיקים היו¹¹, וכיצד קרה שחטאו?

ב. לכן מוכרחים לומר שטענתם של המרגלים היתה טענה דקדושה, אלא שבערך למשה שהי' נעלה מהם, היא סתתה ("אוועקגעקערט") כחוט השערה, ומזה נשתלשל חטא המרגלים בפועל.

(7) בשלח טו, יז.

(8) רש"י ריש פרשתנו.

(9) תהלים פה, יא. שמו"ר פ"ה, י. וראה סנהדרין קיא, סע"א.

(10) נסמן בהערה 4. וראה גם פרש"י דברים א, כג ד"ה ומקח.

(11) במדבר פט"ז, ה. וראה גם זח"ג קנח, סע"א.

וכמבואר בלקו"ת¹², שטענת המרגלים היתה שהם חפצים בתורה ומצוות במחשבה או בדיבור בלבד, אבל לא במעשה, כי כאשר יורדים למעשה, עלול לבוא מזה ההיפך.

וביתר ביאור: כאשר נכנסו המרגלים לארץ ישראל, וראו שהיא "ארץ זבת חלב ודבש"¹³ וישנם בה פירות שמנים כפשוטו, "וזה פרי"¹⁴, הבינו שבשביל זה יהיו זקוקים קודם לל"ט מלאכות – החורש והזורע וכו', עובדין דחול, ויתכן שעיי"ז ישקיעו עצמם לגמרי בענינים אלו, ובפרט שישנו פס"ד בתורה "אל תאמין בעצמך"¹⁵ – לכן טענו המרגלים שאין ביכלתם לשאת אחריות כה כבדה ("געוואלדיקע אחריות") של הכנסת עשרות אלפי יהודים לארץ ישראל כאשר ישנה סכנה שכזו! ועוד רוצים לא רק שזה לא יפעל שום ירידה, אלא אדרבה, שתהי' עלי'.

ולכן טענו שצריכים ויותר טוב להשאר במדבר, מקום שלא שייכים שם כלל לעניני העולם, הלחם הוא ה"מ"ן, "לחם מן השמים"¹⁶ שאין בו פסולת¹⁷ הן בגשמיות והן ברוחניות, מים יש מבארה של מרים¹⁸, הבגדים נקיים ע"י ענני הכבוד¹⁹ והענן הרג את הנחשים והעקרבים²⁰, במילא יכלו ללמוד תורה עם משה רבינו במנוחה, ומדוע שילכו לארץ ישראל ויתעסקו בענינים גשמיים כאשר אפשר ללמוד תורה מתוך מנוחה במדבר.

והנה, טענת המרגלים היתה טענה

(12) פרשתנו לו, ג.

(13) שמות ג, ח. וראה גם פרשתנו יג, כז.

(14) פרשתנו שם.

(15) אבות פ"ב מ"ד.

(16) בשלח טז, ד.

(17) ראה פרש"י חקת כא, ה.

(18) פרש"י שם, כ, ב.

(19) פרש"י עקב ח, ד.

(20) פרש"י בהעלותך י, לד.

וכולם מתעייפים ולא מרעישים על זה, עד שאפילו אנ"ש מתחילים להתעייף [אפילו מה שעשו עד עתה גם לא הי' מי יודע מה, אבל כעת מפסיקים בכלל לעסוק בזה – שהרי נהי' חם, ולא לכל אחד יש מזגן, וא"כ לא יכולים לתבוע שירעישו על זה] – והמשל הוא:

פעם ברוסיה, בזמן שיד ה"צאר" היתה תקיפה והיהודים חיו תחת עול כמה גזירות, התפרנסו יהודים רבים מבית-מרזח ("ארענדער"), ואותו יהודי שהי' חוכר הבית-מרזח מה"פריץ", הי' חי בדרך כלל רחוק משאר היהודים.

קרה פעם ליהודי שפרנסתו היתה מבית-המרזח – שבא אליו הפריץ אשר הי' בעה"ב של בית-המרזח, ואמר לו: אם לא תמיר את דתך ("בייטן דעם רענדל") אקח את שני ילדיך ואביאם אל הכומר – שאזי שני הילדים בודאי ימירו את דתם, ובאם הנך רוצה להחזיק את ילדיך, תמיר את הדת גם אתה.

היהודי לא יכול הי' לעמוד בנסיון, והוא הסכים אמנם להמיר את הדת, אלא שהוא חשב שיעשה זאת רק כלפי חוץ ("לפנים וועגן"), אבל באמת הוא לא יאחוז בזה.

וכך הוה משך זמן, שלכתחילה הי' זה רק כלפי חוץ, אבל בהיותו נפרד מיהודים אזי לאחמ"כ זה נהי' לא רק כלפי חוץ, עד שבמשך הזמן הם הפסיקו לגמרי להתנהג כיהודים.

הסדר אז הי' שמגידיים ובעלי-זרשה נהגו להסתובב בין היהודים הנמצאים בעיירות הקטנות ולדבר בפניהם דברי מוסר, וכך גם אירע שהגיע מגיד לעיירה זו שבה חי אותו יהודי, והמגיד דיבר דברי מוסר חריפים, ובעקבות אותם דברי מוסר החליטו היהודי ואשתו שהם מוכרחים לחזור ולהיות יהודים.

אלא שהשטן התערב – וכיון שהי' זה בדיוק בחודש ניסן, אמרה האשה לבעלה: אמת אמנם שאנו צריכים לחזור ולהיות יהודים, אבל בא נמתין עוד מספר שבועות. שאל הבעל: מדוע את רוצה להמתין מס' שבועות? ענתה לו האשה: היות ותיכף מגיע חג הפסח, שבפסח יש טירחה מרובה – צריכים לאפות מצה, לא לאכול חמץ ולהכשיר את הכלים שזוהי טירחה עצומה, אזי בוא נשאר גוים עוד מספר שבועות ונחסוך את כל הטרחה הזו!...

ד. אינני מתכוון לומר זאת עליהם (על המפלגות) – אבל זהו ענין שבשביל לשבת עוד רגע על הכסאות יכולים להפקיר 13 מליון יהודים ושלש בליון גוים, להבדיל, העיקר להשאר עוד רגע על הכסאות, שהרי סוף-כל-סוף הגזירה תתבטל, כיון ש"ביד חזקה אמלוך עליכם", והם לא יוכלו לישון בלילה – אם לא עכשיו זה יהי' בעוד רגע, אבל זה לא יתן להם לישון, ביודעם שישנה גזירה שכזו, ואזי יהיו מוכרחים לבטלה, אבל ברגע זה הם חושבים: הרי אפשר לשבת עוד קצת זמן על הכסאות ועבור זה יכולים לעשות עסקת חבילה ולמכור כל-כך הרבה יהודים, כן ירבו, עם כל הפרטים שבזה, שלא צריכים לחזור עליהם.

(תרגום חפשי משיחת ש"פ שלח, מבה"ז תמוז ה'תש"ל - בלתי מוגה)

מוקדש לעילוי נשמת

הרה"ח ר' משה נחום בהרה"ח ר' מרדכי מענדל ע"ה קדנר

נפטר כ"ב ניסן - אחרון של פסת, ה'תשע"א

יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והוא בתוכס, בגאולה האמיתית והשלימה

מפלגה אוכלת יושביה

א. צריכים לדעת שהענין של מפלגה בכלל הוא (כפי שאומר בפרשת השבוע) "ארץ אוכלת יושביה", כיון שמפלגה אוכלת את האדם, מאחר שהוא חושב רק אודות המפלגה.

אחד כזה שמלכתחילה אינו בן-אדם, הרי אצלו המצב בדיוק להיפך: הוא אוכל את המפלגה; כפי שרואים בזה גופא שבשביל להשאיר "מנהיג" הוא עושה כאלו ענינים ש"הורגים" את שמה הטוב של המפלגה, מהרס ומחריב את שם המפלגה, והכל כדי שיקרא "מנהיג" וישאר ראש המפלגה (אמנם ראש למפלגה שיש לה כזה "שם", אבל עכ"פ הוא הראש של המפלגה).

כל זה מדובר באחד שאיננו בן-אדם, אשר בשביל פניות אישיות הוא "אוכל" את המפלגה; אבל "הכשרים שבהם" המפלגה אוכלת אותם, כפי שרואים שעבור עניני המפלגה הוא יוצא מגדרו ("אויס מענטש"), ומוכן בשביל זה אפי' ל"הרג ואל יפרוש", הוא אוהז ב"כסא" ובמציאות של המפלגה, ויוצא לגמרי מהגדרים, עד שלשם כך מפקידים שלש עשרה מליון יהודים*!

ב. ולזה ניתוסף עוד ענין: ברוסיא ידעו שישנם רבנים אמיתיים וישנם כאלו שנקראו "קאזאנער רבינער", שפירושו: "רבנים מטעם", כלומר מטעם הממשלה, וזהו ציווי הממשלה.

כך גם בנדון-דין: ישנן מפלגות שאינן "מטעם", ואינן אומרות רק מה שהממשלה רוצה (ע"ד שישנה מפלגה נגד החזרת שטחים, שהיא אינה "מטעם", שלכן שיטתה היא לא כרצון הממשלה), וישנן גם מפלגות "מטעם", כלומר, שהן אמנם מפלגות המייצגות את הדת, אבל הם מטעם הממשלה, ומוכרחים לומר הכל כרצון הממשלה.

ולכאורה, אם הנכם מפלגה "מטעם", תאמרו בגלוי שאתם לא מפלגה כדי להגן על הדת, אלא הנכם מפלגה "מטעם", ללא כל דעה עצמאית! ואזי אחת ולתמיד יידעו שאין מה לעשות אתכם, ושאתם רק מוסרים דברים כהווייתן, כלומר, מה שהממשלה מצוה עליכם לומר, ויוכלו מלכתחילה לדבר עם אלו שמצוים עליכם.

את מה שמושבעים ועומדים מהר סיני לומר – לא אומרים, מזה מתפעלים, לזה – טוענים – יש זמן, אבל על מה שהממשלה אומרת, צריכים לחזור!...

תאמרו בגלוי שאתם מפלגה "מטעם", ואל תאמרו שהנכם מפלגה שענינה להגן על הדת!

אפילו אנ"ש מתחילים להתעייף

ג. ישנו משל על-כך שאינני רוצה לאומרו – מאחר שבכלל רציתי לפעול בזה בחשאי בכדי שלא יידעו שהעוסק בזה הוא אחד מבחון, אבל כשראיתי שזה לא עזר הוצרכתי לצאת בגלוי, אלא שקויתי שיעשו זאת בדרכי נועם ובדרכי שלום, ועכשיו אני רואה שזה לא עוזר,

(* בקשר לזה שהכירו בגיור רפורמי בחוץ לארץ. וראה בארוכה אודות זה ב"יחי המלך" שי ע' 13 ואילך.

דקדושה ע"פ תורה, שהרי אפי' בפיקוח נפש בגשמיות נוגע ספק וספק ספיקא, עאכו"כ כאשר מדובר בפיקוח נפש בגשמיות וברוחניות גם יחד.

הם אמנם ידעו שמשה ואהרן יכלו ללכת לארץ ישראל ולעמוד בנסיון, אבל בנוגע לכל בני ישראל – מי יודע האם הם יוכלו לעמוד בנסיון, הרי "הרבה עשו כרשב"י ולא עלתה בידן"²¹, ו"תורה על הרוב תדבר"²², ואצל רוב בני ישראל צריך להיות "הנהג בהם מנהג דרך ארץ"²¹, ויתכן שיכשלו.

וטענתם היתה שזו "ארץ אוכלת יושביה"²³, וכמדובר פעם הפירוש בזה²⁴: כשם שמאכל נהי' דם ובשר כבשרו (של האוכל), עד"ז ארץ ישראל "אוכלת יושביה" – שיושבי הופכים להיות בדיוק כמו הארץ, ולא רק הרגל אלא גם הראש והשכל שלו נעשים "ארץ", עד שמפסיק להיות בן-אדם ("אויס מענטש") ואינו רואה כלל את השמים.

ובהיותם נשיאי ישראל דאגו עבור כל בני ישראל; על עצמם חשבו שמסתמא יוכלו לעמוד בנסיון, ואפי' אם לא – הרי מותרים הם על התומ"צ שלהם כדי לפעול את הרצון העליון. אך כאן דובר אודות כל בני ישראל, ועל-כן טענו שאינם יכולים לקחת על עצמם אחריות על כל בני ישראל, שלא זו בלבד שלא תהי' להם ירידה אלא שתהי' עוד עלי'.

ג. עפ"ז יובן מה שאמרו המרגלים "כי חזק הוא ממנו"²⁵, וכפי שרש"י מביא (מגמרא²⁶) שאמרו שהוא חזק כלפי מעלה, כביכול. דלכאורה כיצד יכלו לומר זאת, הרי "כשרים היו" וצדיקים היו?

והביאור הוא: שהם התכוונו ל"מעלה"

(21) ברכות לה, ב.

(22) ראה מו"נ ח"ג פל"ד.

(23) פרשתנו יג, לב.

(24) ראה לקו"ש חכ"ח ע' 91.

(25) שלח שם לא.

הקיים בכל יהודי, היינו, הנפש האלקית "חלק אלקה ממעל ממש"²⁷, וזו היתה כוונתם, שכאשר יבואו לארץ ישראל ויתעסקו בענינים גשמיים, אזי הנפש הבהמית תהי' "חזק הוא ממנו" – מהנפש האלקית.

וזה הי' חוט השערה שהמרגלים סטו בו, החל מהטענה דקדושה, ועד שהשתלשל מזה החטא בפועל.

ד. עפ"ז יובן מה שרש"י אומר²⁸: "להקיש הליכתן לביאתן, מה ביאתן בעצה רעה אף הליכתן בעצה רעה", דלכאורה הרי אומר ש"כשרים היו" וכו', וכיצד יתכן שהליכתן בעצה רעה?

אלא כנ"ל טענתם היתה טענה דקדושה, הם הלכו מתוך החלטה לבדוק ולשער האם בני ישראל יעמדו בנסיונות או לא, שהרי אומרים הלואי ביאתך כצאתך²⁹; לכן אפשר לומר ש"כשרים היו" ואעפ"כ "הליכתן בעצה רעה", היות וכאשר הקב"ה מצוה לעשות משהו לא צריכים לערב את השכל העצמי ("דעם אייגענעם שכל") כדי לשער האם אפשר לעשות זאת או לא, הם היו צריכים רק לענות למשה רבינו על השאלות ששאלם, ולא להעלות השערות האם יוכלו להכנס לארץ ישראל.

ובגלל שערבו את שכלם ושיערו, לכן לאחר מעשה המרגלים אמר הקב"ה שלא יכנסו בפועל לארץ ישראל, וכאשר ניסו בכל-זאת ללכת אזי "ויכוסם ויתכוסם וגו"³⁰.

עפ"ז יובן גם מה שלמרות כל ההפלות של דור המדבר המסופר במס' ב"ב³¹, והיו דור

(26) סוטה לה, א.

(27) תניא רפ"ב.

(28) פרשתנו שם, כו.

(29) ראה ב"מ קז, סע"א: יציאתך .. כביאתך כו'.

(30) פרשתנו יד, מה.

(31) עג, ב – ראה לקו"ש ח"ג ע' (50) וחכ"ג ע' (122)

בהערה. ועוד.

עול, שאפילו אם יאמרו דבר שהוא היפך השכל עד לתעלו לרקיע³⁸, ג"כ יעשו זאת, כי רק ע"י שסומכים על הקב"ה – והרי מצד הקב"ה יתכן דבר הנמנע, כיון שהוא נמנע הנמנעות, וכידוע השיטות בזה³⁹ האם שייך למעלה נמנעות, וחסידות מסיקה שלמעלה הוא נמנע הנמנעות – דוקא באופן כזה אפשר להצליח⁴⁰.

ו. ההוראה מכל הנ"ל:

לכאורה יהודי יכול לטעון, היות וכל ימיו הוא מתנהג ע"פ שולחן-ערוך, עד ששכלו נהי' שכל ע"פ תורה, ואפילו רמ"ח אבריו ושס"ה גידיו הם ע"פ תורה – מדוע שלא יוכל לערב את שכלו כאשר בא לקיים את רצון העליון, הרי שכלו הוא שכל דקדושה?

ע"כ ישנה ההוראה מהמרגלים: אע"פ שהם היו נשיאים, קרואי מועד אנשי שם⁴, וטענתם היתה ע"פ תורה כנ"ל, אעפ"כ, כיון שערבו את שכלם הם (אפי' דקדושה), יצא מזה אח"כ חטא המרגלים! מכיון שכאשר שומעים ממש רבינו – אשר שכנה מדברת מתוך גרונו⁴¹ – שכך צריכים לעשות, יש לעזוב את כל החשבונות, ולציית לפקודת משה.

טוען היהודי, שקבלת עול היא רק ראשית העבודה וכי⁴², כשאוחזים בתחלת העבודה –

(38) שזהו ענין שאינו בגדר מציאות העולם כלל [ע"פ לקו"ש שם ס"ע 89 ופנים הערה הנ"ל].
(39) ראה שו"ת הרשב"א סת"ח. ס' החקירה לאדמו"ר הצ"צ ע' 68. סה"מ מלוקט ח"א ע' ס.

(40) וי"ל, שמה שהזקק כלב לזה הוא – כי מכיון שראה שטענת המרגלים היא (לא רק מצד שטויעים הם ודעתם שאי"א להכנס לא"י, כ"א גם) לפי שרועים כן (וכדמוכח ממה שהשתמשו בדבר שקר בטענתם – ראה רש"י לעיל פסוק כז) הרי אפשר שימציאו עוד טענות כאלו שלא יהי' לו מה להשיב עליהם מראיות ע"פ שכל. ולכן אמר "עלה נעלה אפילו בשמים" – אף שאין לזה שום מקום בשכל [מהערה 30 בלקו"ש שם].

(41) ראה חז"א רסז, ג. חז"ב קטו, ב. חז"ג ריט, א. רלב, א.

(42) תניא רפמ"א.

דעה³² וכו', הם לא יכלו להכנס לארץ ישראל, כי עי"ז שערבו את שכלם כדי להעריך את עצמם ופחדו להכנס לארץ ישראל מאחר ולא ידעו האם יוכלו לפעול את הרצון העליון, בגלל זה לבד לא יכלו להכנס לא"י, כי אם היו הולכים בקבלת עול, בלי לערב את שכלם, היו עוברים את כל הנסיונות בא"י, אבל ללא הקבלת-עול – אכן לא הי' בידם לעמוד בנסיונות, כיון שרק כאשר הולכים בקבלת עול מובטחים לעמוד בכל העניינים.

ה. ע"פ הנ"ל אפשר לבאר גם מה שעל הפסוק "עלה נעלה וירשנו אותה"³³, מביא רש"י את הגמרא³⁴, שכלב אמר "אפילו בשמים, והוא אומר עשו סולמות ועלו שם, נצליח בכל דבריו".

ומקשה המהר"ל מפראג³⁵: מדוע הגמרא היתה צריכה להביא כזו דוגמא שלא שייכת ע"פ טבע, הרי זהו דבר הנמנע³⁶?

ויש להוסיף על קושייתו שגם ע"פ תורה זה נמנע, שלכן כאשר אחד אומר הרי את מקודשת לי על-מנת שתעלי לרקיע – הרי זה כלום והתנאי בטל (ומקודשת מיד)³⁷ משום שהוא דבר הנמנע, וא"כ מדוע הגמרא תופסת כזו מין מציאות? והמהר"ל מיישב זאת ע"פ דרכו.

אמנם ע"פ המבואר בחסידות אפשר לתרץ זאת, שבהביאו דוגמא כזאת רצה כלב לומר: אימתי בטוחים שיעמדו בכל הנסיונות, דוקא כאשר לא הולכים ע"פ השכל אלא רק בקבלת

(32) ראה ויק"ר פ"ט, א. במדבר"ר פי"ט, ג. ושי"נ.

(33) פרשתנו יג, ל.

(34) סוטה לה, א.

(35) גור ארי' פרשתנו שם.

(36) מלשון רש"י "עשו סולמות ועלו שם" מוכח, שכוונתו היא – עלי' בשמים כפשוטו. ובפרט שהרי עד"ז ממש הוא בפרש"י נח (יא, א). [שוה"ג להערה 30 בלקו"ש שבתחלת השיחה].

(37) רמב"ם הל' אישות פ"ו ה"ז (מגיטין פד, א).

מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים!?

ויה"ר שבקרוב ממש נזכה לקיום היעוד "והיו מלכים אומניך ושרותיהם מניקותיך", ובאופן שלכל יהודי יהיו "ב' אלפים וח' מאות עבדים", כמ"ש (זכרי' ח, כג) "כח אמר ה' צבאות בימים ההמה אשר יחזיקו עשרה אנשים מכל לשונות הגוים והחזיקו בכנף איש יהודי גו", "עשרה אנשים משבעים משפחות הרי שבע מאות לכל כנף וכנף, הרי לארבע כנפות הטלית אלפיים ושמונה מאות" (פרש"י עה"פ), וכמבואר בגמרא (שבת לב, ב) שענין זה בא בתור שכר על קיום מצות ציצית, שאודותי' מדובר בסיום פרשתנו.

וכאשר יהודי ישאל: מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים – הרי זה עתה יצא מהגלות, ובזמן הגלות לא הי' לו אפילו עבד אחד, וא"כ, מה יעשה עם אלפיים ושמונה מאות עבדים?! לכאורה, הרי זה "לבטלה", כי אין לו במה להעסיק את כל העבדים, ואין לו אפילו פנאי לזה, כי הוא צריך ללמוד תורתו של משיח!?! – הנה שאלה זו תהי' בין השאלות שישאלו את משיח צדקנו, והוא יתראה!

(משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשמ"ב - בלתי מוגה)

בדוגמת נשי ישראל בדור ההוא שהיו מחבבות את הארץ, ולא הושפעו כלל ממה שאמרו אחרים, בשמעם לדברי כלב ויהושע

ובפשטות – ביאת משיח צדקנו תיכף ומיד, "משיח נאו", ובזריזות הכי גדולה – "עם ענני שמיא",

אשר יוציא את כל בני' מהגלות, "בנערינו ובזקנינו גו' בבנינו ובבנותינו", עד שאפילו יהודי אחד לא ישאר בגלות ח"ו, "שלימות העם",

וכולם יחדיו הולכים לארצנו הקדושה – בדוגמת נשי ישראל בדור ההוא שהיו מחבבות את הארץ, ולא הושפעו כלל ממה שאמרו אחרים, בשמעם לדברי כלב ויהושע, גדולי ישראל בדור ההוא, ודוגמתם – גדולי ישראל בכל הדורות, ובזמן הזה – נשיא דורנו.

(משיחת כ"ב סיון, למסיימות ומדריכות, ה'תשמ"ה - בלתי מוגה)

מוקדש לזכות

ורד שמחה בת שרה

להצלחה רבה בכל - בגשמיות וברוחניות

נדבת מהיטבאל יזמות

עשיתי את שליחותי, עכשיו תעשה את שליחותך!

לכל לראש – צריך לצאת בהכרזה ובהודעה לכל השלוחים, שעבודת השליחות עכשיו ושל כל יהודי מיוסדת ("באשטייט") בזה – שיקבלו את פני משיח צדקנו.
 כלומר: כל הפרטים בעבודת השליחות של הפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, צריכים להיות תדורים ("דורכגענומען") בנקודה זו – כיצד זה מוליך לקבלת משיח צדקנו.

[. .] והיות שזוהי העבודה של זמן הזה, הרי מובן שזה שייך לכל יהודי, בלי יוצא מן הכלל כלל.

ויהי רצון, שעל-ידי שכל שליח ימלא את תפקידו בשלימות בכל עשר כוחות הנפש שלו, ובפרט שכל השלוחים יונחו ביחד ("זיך צוזאמענלייגן") ויכנסו בזה – יביאו תיכף ומיד ממש את (הגילוי ושלימות של) השליח העיקרי האמיתי, יחד עם גילוי עשר הכוחות שלו – "שלח נא ביד תשלח", השליח שבדורנו – כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו – וכפי שה' בדור שלפניו, שכ"ק מו"ח אדמו"ר נתאחד עם אביו, אשר הוא ה' בנו יחידו, כך שיש לנו את השלימות של כל "שבעת קני המנורה", כל השבע דורות.

ועוד ועיקר: מאחר שכבר סיימו את עבודת השליחות – בא כל שליח אל המשלח האמיתי, הקב"ה, ומודיע: עשיתי את שליחותי, ועכשיו הגיע הזמן שאתה, כביכול, תעשה את שליחותך (שגם הקב"ה הוא שליח ("מגיד דבריו ליעקב גו"1), וביחד עם עשר הספירות – הרי עצמותו ומהותו בעצמו, כביכול, הוא משיח צדקנו): "שלח נא ביד תשלח"2 – שלח לנו את משיח צדקנו בפועל ממש!

(משיחת ש"פ חיי שרה מבה"ח כסלו ה'תשנ"ב - מוגה, תרגום מאידית)

(1) תהלים קמז, יט. וראה שמו"ר פ"ל, ט.
 (2) להעיר מהשייכות לשנה זו [דאמירת השיחה] ד"שלח נא ביד תשלח" הוא ר"ת תשנ"ב.

מוקדש לעילוי נשמת

ר' יהודה ב"ר צבי הירש ע"ה סטראל - נפטר ביום כ"ז אלול
 ולע"נ זוגתו טשרנא גיטל בת ר' יעקב ע"ה - נפטרה ביום ה' טבת
 יה"ד שתיכף ומיד יקויים היעוד "הקיצו ורננו שוכני עפר" והם בתוכם, בגאולה האמיתית והשלימה
 נדבת בנם - יבלחט"א - הרה"ח שמואל סטראל ומשפ' שיחיו

אבל הוא אוהז הרבה אחרי ראשית העבודה, שהרי עוסק כבר עשרות שנים בעבודה, ובמילא יכול להרשות לעצמו לערב את שכלו בענינים של תורה ומצות (וכנ"ל הרי זה שכל דקדושה), ואדרבה, זה יוסיף לו תענוג בתורה ומצות.

אומרים לו שצריך להיות "ויהס כלב"33, ענין השתיקה והביטול, למסור את עצמו ("זיך אוועקלייגן"), רק לשמוע מה שאומרים לו ולציית.

ומה שיש לו קושיא ומגמרא (בדוגמת הענין ד"תעלי לרקיע", שהוא דבר הנמנע ע"פ תורה), אזי מסתמא יכול משהו אחר לתרץ לו אותה, והעיקר – הקושיא לא צריכה לשנות כלל, עליו לעשות זאת בקבלת עול, כפי שרבא אמר43 "תומת ישרים תנחם"44 שזהו הענין דקבלת עול שלמעלה מטעם ודעת. ואע"פ שענינו של משה הוא הבנה והשגה, שהרי התורה ש"נקראת על שמו"45, ענינה הבנה והשגה כמ"ש46 "כי היא חכמתכם ובינתכם לעיני וגו'", אעפ"כ אומר המדרש47 ש"פתי יאמין לכל דבר – זה משה רבינו", ולכאורה כאשר מחפש המדרש מיהו פתי, לא מצא משהו אחר מלבד משה? אלא כיון

(43) שבת פח, סע"א ואילך.

(44) משלי יא, ג.

(45) מכללת בשלח טו, א; שמו"ר פ"ל, ד – ע"פ מלאכי ג, כב.

(46) ואתחנן ד, ו.

(47) שמו"ר רפ"ג. וראה הביאור בזה בסה"מ מלוטק ח"א ע' שנו.

שענינו של משה הוא קבלת עול, קורא לו המדרש בשם פתי.

ועד"ז גם ה' אצל כ"ק מו"ח אדמו"ר48, כיון שידע שזהו רצון העליון, הוא מסר את עצמו לגמרי ונעמד בסכנה, כדי למלא את ("אויספירען") את הרצון העליון.

ז. וכאן רואים הוראה נוספת: הרבי העמיד בסכנה לא רק את עצמו, אלא גם יהודי שני, עד שהיו כמה שאכן נשלחו לארץ גזירה (ואחדים מהם נמצאים עכשיו כאן בהתוועדות), ולכאורה אינו מובן: מילא על עצמו הוא בעל-הבית, אבל כיצד יכול להעמיד בסכנה יהודי אחר?

אלא זאת רואים ממעשה המרגלים, שזאת היתה טענתם כנ"ל – שמילא על עצמם היו מותרים, אך כיצד יכולים לשאת באחריות של כל בני ישראל? ואעפ"כ לא היתה זו טענה ראוי' ומזה נשתלשל חטא המרגלים.

והטעם לזה הוא: כאשר יודעים שזהו רצון העליון, לא צריכים לערוך שום חשבונות, לא בנוגע לעצמו ולא בנוגע לשני49 (וכאשר לא עושים חשבונות כלל, ישנם הכחות ומצליחים במילוי השליחות כנ"ל).

(48) ראה בתחלת ההתוועדות ב"שיחות קודש" תשכ"ו ע' 478.

(49) להעיר מהרמב"ם הל' מלכים ספ"ז: ולא יחשוב לא באשתו ולא בבניו אלא כו' – אף שעליהם נאמר הוא אמר ויהי הוא ציווה ויעמוד (שבת קנב, א), שעד"ז הוא גם במלחמה רוחנית (תניא פמ"ט). [מלקו"ש שבתחלת השיחה הערה 53].

מדור ה"דבר מלכות" מוקדש

ליזכות הרה"ת יוסף יצחק בן רייזל פרומא זוגתו חיה מושקא בת מרים שיחיו
 וילדיהם רחל בת חיה מושקא, לאה שרה בת חיה מושקא, וישראל רחמים בן חיה מושקא שיחיו
 וליזכות הנא לאה בת ח' רחל, עדינה בת ח' רחל, מרים בת ח' רחל, וצבי בן ח' רחל שיחיו

ליזכות ר' ברוך אהרן בן ברוניא סלאווא זוגתו רייזל פרומא בת ח' רחל שיחיו

הודעתו של השליח היחיד והמשיח היחיד בדורנו

מאחר שהשלוחים עומדים כבר מזמן לאחר מילוי התחלת עבודת השליחות בהפצת התורה והיהדות והפצת המעינות חוצה, ומזמן לאחר אמצע עבודת השליחות, עד שכבר סיימו את השליחות (כהודעת נשיא דורנו הנ"ל¹), ואף-על-פי-כן עדיין לא באה בפועל ממש הגאולה האמיתית והשלמה – צריך לומר, שעדיין נשאר משהו לעשות כדי להביא את הגאולה בפועל.

והוא: על-פי הידוע ש"בכל דור ודור נולד א' מזרע יהודה שהוא ראוי להיות משיח לישראל"², "א' הראוי מצדקתו להיות גואל, וכשיגיע הזמן יגלה אליו השי"ת וישלחו כו"³, ועל-פי הודעת כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, השליח היחיד שבדורנו, והמשיח היחיד שבדורנו, שכבר סיימו את הכל – הרי מובן, שמתחיל להתקיים ה"שלח נא ביד תשלח", השליחות של כ"ק מו"ח אדמו"ר. ומזה מובן, שהדבר היחיד שנשאר עכשיו בעבודת השליחות הוא – **לקבל את פני משיח צדקנו בפועל ממש**, כדי שהוא יוכל לקיים את שליחותו בפועל ולהוציא את כל ישראל מהגלות!

(משיחת ש"פ חיי שרה מבה"ח כסלו ה'תשנ"ב - מוגה, תרגום מאידית)

(1) שיחת שמח"ת תרפ"ט. הובאה קודם בהשיחה: שכבר עשו תשובה, עד שכבר סיימו את כל עניני העבודה (אפילו "לצחצח את הכפתורים"), ועומדים מוכנים לקבלת פני משיח צדקנו.
(2) פי' הברטנורא למגילת רות.
(3) ראה שו"ת חת"ס חו"מ (ח"ו) בסופו (סצ"ח). וראה שד"ח פאת השדה מע' האל"ף כלל ע'. ועוד.

התנאי העיקרי במילוי השליחות

מההוראות שעלינו ללמוד מפרשת המרגלים – שלא לערב את השכל ולעשות איזה שינוי, אפילו שינוי הסדר בלבד, בדברי הרב, כ"ק מו"ח אדמו"ר, גם כשנדמה לו שע"י שינוי זה יצליח יותר בשליחותו, כי, בשינוי קצת מדברי הרב אפשר לטעות עד בדומה לטעות המרגלים, ובמכ"ש וק"ו: ומה המרגלים שנאמר עליהם¹ "כולם אנשים ראשי בני ישראל המה", כששינוי מדברי משה, באו לטעות עד שאמרו "לא נוכל לעלות גו"² – אנשים כערכנו על אחת כמה וכמה.

(2) שם, לא.

(1) פרשתנו יג, ג.

וכדברי כ"ק מו"ח אדמו"ר³ בפירוש מארז"ל⁴ "כך אומנתו של יצה"ר היום אומר לו עשה כך כו' עד שאומר כו", שהיצה"ר, הנקרא "דער קלוגניקער", אינו מתחיל לומר לאדם לעבוד עבירה, כי, בהתחלה כזו בודאי לא ישמע לו, אלא תחילת דבריו "עשה כך", שכאשר עושה מצוה אומר לו היצר: "זייער גלייך", גם אני מסכים שתעשה כך, וכשמתחיל להקשיב לדעתו ועצתו – אף שהתחלה היא בנוגע לעניני מצוה, אבל, מערב דעתו ועצתו – ה"ז שורש ל"אומר לו עבוד כו".

ולכן, התנאי העיקרי במילוי השליחות הוא – שמירת דברי הרב, ללא שינוי, וללא עירוב השכל, מתוך קבלת עול דוקא.

(משיחת ש"פ שלח הישי"ת - בלתי מוגה)

(3) סה"מ תרפ"ט ע' 124 ואילך. ועוד. וראה גם (4) שבת קה, ב.
(4) שיחת קודש הישי"ת (הוצאה חדשה) ע' 68.

מכיון שהמשלח אמר לו שזאת היא שליחותו, צריך לקיימה, ואסור לו לערב בה את שכלו

. . לאידך גיסא מובן מסיפור המרגלים, שמה שנתון לשכלו של השליח ("לדעתך"¹) – הוא רק בנוגע לאופן קיום השליחות. משא"כ בנוגע לעצם השליחות (האם יקיימה כו') – בזה אין לו דעה:

מכיון שהמשלח – משה רבינו שבדורנו – אמר לו שזאת היא שליחותו, צריך לקיימה, ואסור לו לערב בה את שכלו, שאולי זה קשה מדי, "עז העם"² וכיו"ב;

ולהוסיף דבר המובן מעצמו, שגם פרטי אופני קיום השליחות (שצריך להבחין מעצמו) – צריכים להיות מיוסדים על הכללים דתורה והציווי מיוחד דהמשלח. וכאשר הכל בנוי על יסוד זה – כל הפרטים מתאימים לרצון המשלח.

ובודאי שציווי המשלח הוא באופן ברור, כך שכאו"א יכול לדעת מעצמו ולהבין כל הפרטים באופן שיתאימו לרצון המשלח. מכיון שישנו הכלל שאיני מבקש כו' אלא לפי כחן³.

(משיחת ש"פ שלח, מבה"ח תמוז ה'תשמ"ח - מוגה, תרגום מאידית)

(1) מאחז"ל עה"פ "שלח לך אנשים": "שלח לך – לדעתך", אבל "אני איני מצוה אותך" (סוטה לד, ריש ע"ב (ע"פ גירסת הע"י). פרש"י עה"פ. ועוד.
(2) פרשתנו יג, כח.
(3) במדב"ר פי"ג, ג.